

Sygn. akt II Ca 613/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział II Cywilny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Katarzyna Serafin-Tabor
-----------------	-----------------------------

po rozpoznaniu w dniu 4 kwietnia 2016 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Miejskiego Przedsiębiorstwa (...) spółki akcyjnej w K.

przeciwko T. S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie z dnia 5 listopada 2015 r. sygn. akt I C 134/14/K

1. oddala apelację;
2. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 60 (sześćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego;
3. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie na rzecz r. pr. P. P. kwotę 60 (sześćdziesiąt) zł tytułem wynagrodzenie za pomoc prawną udzieloną pozwanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

SSO Katarzyna Serafin-Tabor

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 4 kwietnia 2016 r.

Niniejsza sprawa była rozpoznana przez Sąd Rejonowy w postępowaniu uproszczonym. Również Sąd Okręgowy jako Sąd II instancji rozpoznał sprawę w postępowaniu uproszczonym.

Sąd Odwoławczy nie prowadził postępowania dowodowego, zatem na zasadzie art. 505¹³ § 2 k.p.c. uzasadnienie wyroku obejmować będzie jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej rozstrzygnięcia z przytoczeniem przepisów prawa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja pozwanego jest bezzasadna.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy i przyjmuje je za własne, czyniąc je podstawą rozstrzygnięcia apelacyjnego.

W ocenie Sądu Okręgowego słusznie strona powodowa wywodziła roszczenie z umowy przewozu. Zgodnie z art. 774 i 775 k.c. przez umowę przewozu przewoźnik zobowiązuje się w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa do przewiezienia za wynagrodzeniem osób lub rzeczy, zaś przepisy kodeksu cywilnego stosuje się do przewozu w zakresie poszczególnych rodzajów transportu tylko o tyle, o ile przewóz ten nie jest uregulowany odrębnymi przepisami. Przewóz osób, wykonywany odpłatnie na podstawie umowy, przez uprawnionych do tego przewoźników, reguluje ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. prawo przewozowe (Dz. U. z 1984 r. Nr 53 poz. 272 ze zm.). Zgodnie z art. 16 ust. 1 powołanej ustawy umowę przewozu zawiera się przez nabycie biletu na przejazd lub spełnienie innych określonych przez przewoźnika warunków dostępu do środka transportowego, a w razie ich nieustalenia - przez samo zajęcie miejsca w środku transportowym. Warunki obsługi podróżnych zostają stosownie do art. 4 prawa przewozowego w zw. z art. 384 § 1 i 2 k.c. ustalane przez przewoźnika, który w tym celu może wydawać regulaminy. W niniejszej sprawie pozwany poruszał się pojazdem należącym do Miejskiego Przedsiębiorstwa (...) S.A. w K., a więc przez sam ten fakt zawarł umowę przewozu. Wysokość opłat za przejazd oraz wysokość opłaty dodatkowej w chwili kontroli u pozwanego zostały określone w Uchwale nr XLIII/570/12 Rady Miasta K. z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXI/231/11 Rady Miasta K. z dnia 6 lipca 2011 r. w sprawie ustalenia cen i opłat za usługi przewozowe, uprawnień do przejazdów ulgowych oraz przepisów taryfowych w komunikacji miejskiej realizowanej na obszarze Gminy Miejskiej K. oraz gmin sąsiadujących, które przystąpiły do porozumienia w celu wspólnej realizacji publicznego transportu zbiorowego. Zgodnie z załącznikiem nr 2 do uchwały nr XXI/231/11 w brzmieniu nadanym uchwałą nr XLIII/570/12, a dokładnie punktem 5 załącznika, uprawnienia do przejazdów bezpłatnych przysługują osobom niepełnosprawnym z narządu ruchu kończyn dolnych z orzeczynym/ą: umiarkowanym stopniem niepełnosprawności lub całkowitą niezdolnością do pracy lub II grupą inwalidzką. Podstawę uprawnienia, dokument poświadczający uprawnienie stanowi legitymacja osoby niepełnosprawnej z określeniem umiarkowanego stopnia niepełnosprawności z wpisem jednego z symboli przyczyny niepełnosprawności: „(...) (...)”, „§26 pkt 1 lit. a”, (...), „(...)” lub legitymacja rencisty z wpisem o całkowitej niezdolności do pracy z dokumentem potwierdzającym tożsamość pasażera lub orzeczenie z określeniem całkowitej niezdolności do pracy lub orzeczenie o II grupie inwalidzkiej z dokumentem potwierdzającym tożsamość pasażera wraz z zaświadczeniem lekarskim potwierdzającym niepełnosprawność z narządu ruchu kończyn dolnych. W załączniku nr 2 do przedmiotowej uchwały znalazło się również zastrzeżenie, zgodnie z którym uprawnienia do przejazdów bezpłatnych przysługują osobom niepełnosprawnym tylko wtedy, gdy niepełnosprawność została stwierdzona przez właściwe instytucje lub organy administracji publicznej.

Z powyższego wynika, że skorzystanie z uprawnienia do bezpłatnego przejazdu zostało obwarowane jednoznacznymi wymogami w zakresie obowiązku pasażera okazania stosownych dokumentów kontrolującemu. Zatem sam fakt zaliczenia pozwanego do kategorii osób uprawnionych do bezpłatnych przejazdów nie jest wystarczający do uwolnienia go od odpowiedzialności za zapłatę ceny biletu i opłaty dodatkowej. Jednocześnie w zasadzie bezsporne jest, że pozwany podczas kontroli wymaganych dokumentów nie okazał, a ponadto sam przyznał, że miał przy sobie wyłącznie nieważną legitymację.

Mimo nie wypełnienia przez pozwanego obowiązków w zakresie kontroli i okazania dokumentów, mógł on uniknąć zapłaty opłaty dodatkowej, pod warunkiem dokonania stosownych czynności. Zgodnie bowiem z § 12 ust. 4 pkt 3 załącznika nr 3 do uchwały nr XXI/231/11 zwrot pobranej należności za przewóz i opłaty dodatkowej lub umorzenie wezwania do zapłaty może nastąpić w przypadku przedłożenia nie okazanego w czasie kontroli (nie później niż w terminie 7 dni od dnia przewozu) ważnego dokumentu poświadczającego uprawnienie do bezpłatnego albo ulgowego przejazdu. Pozwany jednak nie wykazał, aby dopełnił tej czynności. W tym zakresie nie są wystarczające twierdzenia i zeznania pozwanego, zgodnie z którymi w siedzibie MPK miał okazać legitymację. Zresztą był to dokument nieważny, a więc zgodnie z ww. uchwałami Rady Miasta K., nie mógł stanowić podstawy bezpłatnego przejazdu czy zwolnienia z obowiązku zapłaty opłaty dodatkowej. Na marginesie dodać należy, że obowiązek okazania stosownych dokumentów, uprawniających do bezpłatnych przejazdów, jest zrozumiały, z uwagi na konieczność sprawnego i skutecznego przeprowadzania kontroli biletów. Natomiast od pozwanego chcącego korzystać z dobrodziejstwa, jakim jest możliwość bezpłatnego korzystania z komunikacji miejskiej, można i należy oczekiwać, że dostosuje się do wymogów przewoźnika w zakresie dokumentowania uprawnień i nie będzie utrudniał przewoźnikowi wykonywania

zadań, także tych związanych z kontrolą biletów. W tym stanie rzeczy irrelevantne jest ujawnienie w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności przyczyny niepełnosprawności o symbolu 05-R, która została wymieniona w ww. załączniku nr 2. W przyszłości zatem pozwany winien dołożyć większej staranności, korzystając z przyznanych mu uprawnień. Podzielić również należy ocenę Sądu I instancji, że sposób potraktowania pozwanego przez personel strony powodowej nie ma związku z roszczeniem o zapłatę kwoty objętej niniejszym powództwem.

Bezzasadny okazał się również zarzut w zakresie obciążenia pozwanego kosztami postępowania. Sam fakt zwolnienia pozwanego od kosztów sądowych nie stanowi samoistnej podstawy do odstąpienia od obciążania go kosztami postępowania należnymi stronie przeciwnej. Zastosowanie dobrodziejstwa wynikającego z art. 102 k.p.c. wymaga zaistnienia wypadku szczególnie uzasadnionego, którego Sąd Okręgowy w sprawie niniejszej nie dopatrył się. Wywód Sąd I instancji zasługuje na pełną aprobatę również w tym zakresie.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy, na zasadzie art. 385 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na zasadzie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. zasądzając na rzecz strony powodowej kwotę 60 zł odpowiadającą wynagrodzeniu profesjonalnego pełnomocnika, będącego radcą prawnym, po myśli § 6 pkt 1 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Również w zakresie postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do odstąpienia od obciążania pozwanego kosztami procesu, na zasadzie art. 102 k.p.c. W sprawie nie zachodzą żadne szczególne okoliczności przemawiające za takim rozstrzygnięciem, w szczególności przy uwzględnieniu, że pozwany był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, z którym mógł skonsultować celowość wniesienia środka odwoławczego.

SSO Katarzyna Serafin-Tabor